

RP 12/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 8 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret och av 1 § i lagen om anordnande av studentexamen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret samt lagen om anordnande av studentexamen ändras.

I bestämmelserna som gäller studentexamen och studentexamensregistret föreslås ändringar som krävs för den övergång till elektronisk studentexamen som sker stegvis under åren 2016—2019. Det föreslås att provprestationerna och bedömningsanteckningarna ska föras in i studentexamensregistret och att det dessutom görs vissa ändringar av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 1 augusti 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Lagstiftning	3
Anordnandet av och övergången till elektronisk studentexamen.....	5
2.2 Bedömning av nuläget	6
3 FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	7
DETALJMOTIVERING	8
1 LAGFÖRSLAG	8
1.1 Lagen om ändring av lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret.....	8
1.2 Lagen om anordnande av studentexamen	9
2 IKRAFTTRÄDANDE	9
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	10
LAGFÖRSLAG	11
1. Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret.....	11
2. Lag om ändring av 1 § i lagen om anordnande av studentexamen	12
BILAGA	13
PARALLELLTEXT	13
1. Lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret.....	13
2. Lag om ändring av 1 § i lagen om anordnande av studentexamen	15

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I regeringspropositionen föreslås det att lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret (1058/1998) ändras. De ändringar som föreslås gäller bestämmelserna om det studentexamensregister som avses i 2 kap. I regeringspropositionen föreslås dessutom att lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) ändras. De föreslagna ändringarna gäller 1 §.

Studentexamensnämnden har beslutat att övergå till elektronisk studentexamen. De prov som hör till studentexamen blir elektroniska stegvis under åren 2016—2019. Från och med anordnandet av examina våren 2019 ska alla prov avläggas med hjälp av elektronisk terminalutrustning och elektroniska metoder för informationsöverföring.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Lagstiftning

Bestämmelser om studentexamen och studentexamensnämnden finns i gymnasielagen (629/1998), i lagen om anordnande av studentexamen och i statsrådets förordning om studentexamen (915/2005) som har utfärdats med stöd av ovan nämnda lagar.

De grundläggande bestämmelserna om studentexamen och studentexamensnämnden finns i gymnasielagen. I enlighet med 18 § 1 mom. i den lagen avslutas gymnasieutbildningen med en studentexamen. Med hjälp av studentexamen klarläggs om de studerande har tillägnat sig de kunskaper och färdigheter som anges i gymnasiets läroplan samt uppnått tillräcklig mognad enligt målen för gymnasieutbildningen. Enligt 3 mom. i paragrafen utfärdas bestämmelserna om anordnandet av studentexamen i en särskild lag. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om deltagande i studentexamen, prov och omtagning av dem, bedömning och genomförandet av examen i övrigt. Enligt 4 mom. ger studentexamen allmän behörighet för fortsatta studier vid högskola.

I gymnasielagens 18 b § föreskrivs om studentexamensnämnden. Enligt paragrafens 1 mom. ska undervisningsministeriet för tre år i sänder tillsätta en studentexamensnämnd med uppgift att leda, ordna och genomföra studentexamen. Närmare bestämmelser om nämnden och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt paragrafens 2 mom. ska studentexamensnämnden meddela föreskrifter om provens innehåll samt om hur proven ska ordnas och bedömas.

Lagen om anordnande av studentexamen innehåller grundläggande bestämmelser om anordnandet av studentexamen och om examens- och provdeltagarnas rättsliga ställning och rättssäkerhet. Enligt 1 § 1 mom. i lagen ska den studerande som genomgår gymnasiets lärokurs delta i studentexamen för att avlägga examen. Enligt 2 mom. i paragrafen avläggs studentexamen på finska eller svenska. Proven i studentexamen är skriftliga. Muntliga uppgifter kan ingå i proven.

I gymnasielagens 18 a § bestäms om rätt för andra än gymnasiestuderande att avlägga studentexamen, enligt vilken man får delta i studentexamen och studentexamensprov, om man har avlagt 1) gymnasiets lärokurs eller motsvarande lärokurs vid ett utländskt gymnasium, 2) en yrkesexamen som omfattar minst två och ett halvt år, 3) en examen eller studier som är kortare än den examen som avses i 2 punkten, förutsatt att examen eller studierna bygger på grun-

RP 12/2016 rd

dläggande utbildning i minst två år eller motsvarande tidigare lärokurs, samt de extra studier som föreskrivits av studentexamensnämnden. Studentexamensnämnden bestämmer således de extra studier som krävs för att få delta i studentexamen, om det är fråga om en yrkesexamen som omfattar minst två år men högst två och ett halvt år.

De som deltar i examen och de prov som den omfattar benämns examinander i lagstiftningen.

I 3 § i lagen om anordnande av studentexamen föreskrivs om anordnande av prov. Enligt 1 mom. i paragrafen ordnas proven i studentexamen samtidigt två gånger per år på läroanstalter som ger gymnasieutbildning. För anordnandet av examina och prov på läroanstalten ansvarar enligt 2 mom. rektorn, som enligt 30 § 1 mom. i gymnasielagen svarar för gymnasiets verksamhet. Enligt 4 § 2 mom. i lagen har rektorn till uppgift att kontrollera om examinanden uppfyller de föreskrivna villkoren för att delta i proven.

Enligt 6 § 1 mom. i statsrådets förordning om studentexamen kan proven för examinanden ordnas på avvikande sätt, om examinanden har något funktionshinder eller läs- och skrivsvårigheter. Detsamma gäller en examinand som på grund av sjukdom eller av jämförbar orsak är förhindrad att avlägga proven på samma sätt som övriga examinander. Enligt 2 mom. i paragrafen beslutar studentexamensnämnden om användningen av arrangemang enligt 1 mom. på basis av en ansökan som gjorts av examinanden eller dennes vårdnadshavare.

Enligt 24 § 1 mom. 30 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) är examinandens provresultat sekretessbelagda handlingar.

Bestämmelser om studentexamensregistret finns i 2 kap. i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret. Enligt 7 § i den lagen förs och används studentexamensregistret för ordnande av studentexamen, för förvaring av uppgifter om avlagda studentamina och prov som hör till examina samt för uppföljning av hur studentexamen fungerar. Registeransvarig för studentexamensregistret är studentexamensnämnden.

I lagens 8 § föreskrivs det om registrets källor, datainnehåll och förvaringstid. Enligt 1 mom. i paragrafen ska uppgifter som behövs för att de prov som ingår i studentexamen ska kunna ordnas och uppgifter som gäller examinandernas gymnasieutbildning inhämtas till registret hos dem som ordnar gymnasieutbildningen. Den registeransvarige inför uppgifter om studentamina i registret.

Enligt 2 mom. ska i studentexamensregistret införas 1) namn, personbeteckning, kön, modersmål och uppgifter om gymnasieutbildning i fråga om dem som anmält sig till proven och deltagit i dem, 2) de vitsord och poängtal som examinanderna fått i olika prov, samt 3) tidpunkten när examen har avlagts eller underkänts, när prov har tagits om efter examen samt när examen har kompletterats.

Enligt 3 mom. kan i studentexamensregistret förutom uppgifter enligt 2 mom. också införas sådana uppgifter om studentexamen i fråga om varje examinand som behövs för registrets ändamål samt om hur examen avlagts och ordnats. Enligt 4 mom. i paragrafen ska uppgifterna i studentexamensregistret förvaras varaktigt. Enligt 12 § i lagen om anordnande av studentexamen utfärdas studentexamensbetyg för en examinand som får gymnasiets avgångsbetyg eller ett betyg över avlagd yrkesinriktad grundexamen, samt för den som har deltagit i examen med stöd av 18 a § 1 mom. i gymnasielagen. Enligt 15 § i statsrådets förordning om studentexamen ska rektorn vid varje examenstillfälle, inom en tid som studentexamensnämnden bestämmer, underrätta nämnden om de examinander som inte ges gymnasiets avgångsbetyg eller betyg över avlagd yrkesinriktad examen.

RP 12/2016 rd

Enligt lagens 9 §, som gäller utlämnande av uppgifter, ska uppgifter enligt 8 § 2 mom. om de personer som har deltagit i studentexamen och som sökt till någon sådan utbildning som avses i 2 § 1 mom. utlämnas till antagningsregistret då dessa uppgifter behövs för antagningen av studerande. Dessutom får studentexamensnämnden för publicering lämna ut namnet på dem som godkänts i studentexamen.

Enligt 10 § i lagen ska utöver denna lag på studentexamensregistret tillämpas vad som någon annanstans i lag bestäms om behandling av personuppgifter.

Enligt 11 § 2 mom. i statsrådets förordning om studentexamen godkänner studentexamensnämnden en arkivbildningsplan enligt arkivlagen (831/1994) för förvaring av provuppgifterna och examinandernas svar samt annat material som ska arkiveras.

Enligt 8 § i arkivlagen ska arkivbildaren bestämma förvaringstiderna och förvaringssätten för handlingar som inkommer och uppstår till följd av skötseln av uppgifterna och ha en arkivbildningsplan över dem. När förvaringstiderna för handlingarna bestäms ska beaktas vad som särskilt stadgas och bestäms om dem. Arkivverket bestämmer vilka handlingar och uppgifter i handlingar som ska förvaras varaktigt.

Anordnandet av och övergången till elektronisk studentexamen

Inom ramen för den lagstiftning om studentexamen som behandlas ovan är studentexamensnämnden behörig att i enlighet med 18 b § 2 mom. i gymnasielagen meddela närmare föreskrifter om provens innehåll samt om hur proven ska ordnas och bedömas. Föreskrifterna om genomförandet av studentexamen, inklusive bl.a. det konkreta sättet att avlägga den, ingår i studentexamensnämndens allmänna föreskrifter och anvisningar, av vilka de senaste trädde i kraft våren 2015.

Enligt föreskriften ska provresultaten antecknas med penna på papper. I föreskriften för varje prov ges närmare anvisningar för hur provprestationerna ska antecknas. Om examinanden har något funktionshinder eller läs- och skrivsvårigheter kan man beroende på fallet även använda t.ex. punktskrift eller ett textbehandlingsprogram på dator. Genom närmare föreskrifter bestäms det bl.a. om mottagande och förvarande av provuppgifter, om provtiden och om inlämnandet av provresultat och annat material till studentexamensnämnden.

Nämnden har dessutom meddelat föreskrifter för varje prov samt föreskrifter för beaktandet av hörselskador, läs- och skrivsvårigheter, sjukdomar, funktionshinder och främmande språk. Om examinanden har läs- och skrivsvårigheter, någon sjukdom eller något funktionshinder, kan examinanden på ansökan beviljas tillstånd till specialarrangemang för genomförande av de prov som ingår i examen. Ett av de specialarrangemang som enligt studentexamensnämnden kan komma på fråga är rätten att i ett separat utrymme använda en dator för skrivandet av provsvaren.

I enlighet med studentexamensnämndens föreskrift bevarar nämndens sensorer provresultaten i ett och ett halvt år efter det att ett examenstillfälle har avslutats. Efter detta förstörs prestationerna. Av provprestationerna arkiveras dock varaktigt ett litet sporadiskt valt urval från varje examenstillfälle. Dessa urval får med studentexamensnämndens tillstånd användas som forskningsmaterial.

Studentexamensnämnden har den 3 maj 2013 beslutat att studentexamen ska bli elektronisk. Studentexamensprovet blir elektroniskt stegvis under åren 2016—2019. De första elektroniska proven ordnas vid examenstillfället på hösten 2016, och från och med examenstillfället våren 2019 kommer alla prov att vara elektroniska. På grund av detta har nämnden gett anvisningar om planeringen av elektroniken i provutrymmen för elektroniska studentamina samt om

terminalutrustningen för elektroniska studentexamina. Vid den elektroniska studentexamen ska man använda examinandernas egen terminalutrustning samt det operativsystem som har utvecklats av studentexamensnämnden och som ska erbjuda examinanderna en enhetlig grund för avläggandet av proven. Gymnasiet ska sörja för arrangemangen i samband med ordnandet av provet, inklusive nätverket och serverna i provutrymmet.

2.2 Bedömning av nuläget

I och med övergången till elektronisk studentexamen överförs en stor mängd material gällande anordnandet av examen till elektronisk form, främst examinandernas alla provprestationer och de bedömningsanteckningar som hör till dem. Provpresentationerna är sekretessbelagda handlingar som även innehåller examinandernas personuppgifter. Provpresentationerna är även intressanta med tanke på den vetenskapliga forskningen. Man har dock inte ansett att de ska höra till studentexamensregistret eller att det ska föreskrivas om införandet och förvaringen av dem i de föreskrifter som gäller studentexamen.

De föreskrifter som gäller studentexamen innehåller också bestämmelser som kan medföra tolkningsproblem med tanke på de elektroniska examina. Dessutom innehåller föreskrifterna sådana bestämmelser vars ordalydelse inte fullt motsvarar gällande praxis.

I föreskrifterna om studentexamen bör man göra de nödvändiga preciseringarna av de delar som nämnts ovan.

3 Föreslagna ändringar

Syftet med förslagen om studentexamen och studentexamensregistret är att övergången till elektronisk studentexamen ska vara problemfri med tanke på lagstiftningen. Syftet är att uppdatera bestämmelserna så att de motsvarar gällande praxis och de förändringar som föranleds av den elektroniska studentexamen samt att förtydliga de bestämmelser i lagen som är tolkningsbara.

Det föreslås att de prov som hör till studentexamen ska vara skriftliga eller elektroniska. Det föreslås att provprestationerna av de prov som hör till studentexamen och de bedömningsanteckningar som gäller dem ska införas i studentexamensregistret. Tillämpningen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet på de uppgifter som finns i studentexamensregistret ska enligt förslaget garanteras genom en bestämmelse om detta. I de föreskrifter som gäller studentexamen görs dessutom andra, tekniska ändringar.

4 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga ekonomiska konsekvenser. Studentexamensnämnden genomför de nödvändiga ändringarna i fråga om studentexamensregistret som en del av övergången till elektronisk studentexamen.

Studentexamensnämnden är i egenskap av registeransvarig för studentexamensregistret skyldig att se till att registret fungerar i enlighet med kraven i föreskrifterna. Förslaget får dock inga betydande konsekvenser för studentexamensnämndens verksamhet, eftersom nämnden genomför den elektroniska studentexamen, som även innefattar förnyandet av studentexamensregistret samt ibruktagandet av den elektroniska tjänsten.

När det bestäms att provprestationerna av de prov som hör till studentexamen ska införas i studentexamensregistret förbättras dataskyddet på grund av att provprestationerna bildar ett omfattande datamaterial av personuppgifter och sekretessbelagda uppgifter vars förvaring och förvaringstid inte regleras genom den lagstiftning som gäller studentexamen. Övergången till

RP 12/2016 rd

elektronisk studentexamen gör det lättare att behandla materialet av provprestationer och möjliggör ett heltäckande införande av materialet, vilket förbättrar förutsättningarna för forskningsmässig användning.

Propositionen beräknas inte ha några konsekvenser för kommunernas ekonomi eller förvaltning.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet i samarbete med studentexamenämnden. Propositionen har granskats vid justitieministeriets laggranskningsenhet.

I samband med beredningen av propositionen har propositionen varit på remiss som en del av ett mer omfattande utkast till en proposition om ändring av lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret. Utlåtande om utkastet till propositionen gavs av Utbildningsstyrelsen, dataombudsmannen, Statistikcentralen, Studentexamenämnden, Finlands kommunförbund rf, Undervisningssektorns fackorganisation OAJ, Ledare för Yrkesutbildningen i Finland rf, Finlands Rektorer ry och Tyska skolan i Helsingfors. Förslagen i propositionen understöddes i utlåtandena.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om ändring av lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret

8 §. Källor, datainnehåll och förvaringstid. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs det att den registeransvarige inför uppgifterna om avläggandet av studentexamina i registret och att den som anordnar gymnasieutbildningen lämnar in övriga uppgifter som avses i paragrafen. Momentet förtydligas och ändras så att det motsvarar paragrafens 2 mom. som ändras.

Uttrycket i gällande 1 mom. om de uppgifter som den registeransvarige ska införa i registret är otydligt, eftersom det endast gäller uppgifterna om de studentexamina som har avlagts. Bestämmelsen preciseras så att den registeransvarige ska införa uppgifterna om avläggandet av studentexamen i registret, vilket även innefattar de uppgifter om enskilda prov som studentexamenrådet har infört i registret. Därmed motsvarar bestämmelsens ordalydelse bättre praxisen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om de uppgifter som ska införas i registret. Enligt den nya 1 punkten i momentet ska i studentexamensregistret införas uppgifter om den genomförda utbildning som krävs för att delta i och avlägga studentexamen. Den studerande som genomgår gymnasiet lärokurs deltar i studentexamen för att avlägga examen. Den som deltar i studentexamen behöver dock inte ha en gymnasieutbildning som grundutbildning, utan i enlighet med 18 a § 1 mom. i gymnasielagen får den också ha en yrkesutbildning. Denna uppgift inhämtas hos den som anordnar gymnasieutbildningen, eftersom det i enlighet med 3 § 2 mom. i lagen om anordnande av studentexamen är den i 30 § 1 mom. i gymnasielagen avsedda ansvarige rektorn som svarar för anordnandet av examen och proven på läroanstalten. För att få ett studentexamensbetyg krävs det att man har genomgått gymnasiet lärokurs eller har avlagt en yrkesinriktad examen.

Till momentets 2 punkt fogas ett omnämnande om provprestationerna och bedömningsanteckningarna om dem, vilka enligt den gällande lagen inte behöver införas i registret.

Hittills har studentexamenrådet varaktigt arkiverat ett litet sporadiskt valt urval av provprestationerna från varje examenstillfälle. Dessa urval får med rådets tillstånd användas som forskningsmaterial. Elektroniska studentexamina möjliggör ett systematiskt införande av allt material gällande provprestationerna i syfte att vid behov kunna utnyttja materialet för vetenskaplig forskning. Provpresentationerna bildar ett omfattande datalager med sekretessbelagda uppgifter och personuppgifter, och dess lagstiftningsmässiga ställning behöver förtydligas. Uppgifterna ska i likhet med de övriga uppgifterna i registret förvaras varaktigt.

I momentet görs också vissa tekniska revideringar.

9 §. Utlämnande av uppgifter. I paragrafen föreskrivs det vilka uppgifter i studentexamensregistret som får lämnas ut. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket man utöver paragrafens 1 och 2 mom. ska tillämpa det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen) på utlämnandet av uppgifter i studentexamensregistret. På basis av den gällande lagen är det oklart om offentlighetslagen kan tillämpas på alla uppgifter i studentexamensregistret, eftersom denna bestämmelse är skriven i exakt form, medan lagens 10 § där det föreskrivs om tillämpningen av de övriga bestämmelserna endast nämner den lagstiftning som behandlar personuppgifter.

Examinandens provprestationer är enligt 24 § 1 mom. 30 punkten i offentlighetslagen sekretessbelagda handlingar. Enligt 28 § i den lagen kan en myndighet i enskilda fall bevilja tillstånd att ta del av en sekretessbelagd handling för vetenskaplig forskning eller statistikföring eller för ett sådant planerings- eller utredningsarbete som en myndighet utför, om det är uppenbart att de intressen som sekretessplikten är avsedd att skydda inte kränks om uppgifter lämnas ut. I offentlighetslagen föreskrivs det dessutom om en persons rätt att få de uppgifter som gäller personen själv.

På behandlingen av de personuppgifter som ingår i provsvaren ska enligt 10 § i lagen dessutom tillämpas bestämmelserna i personuppgiftslagen (532/1999). När man lämnar ut examinandens provsvar ur studentexamensregistret ska man beakta huruvida mottagaren har rätt att behandla de personuppgifter som ingår i svaren. Vid behov ska personuppgifterna tas bort från de provsvar som lämnas ut.

1.2 Lagen om anordnande av studentexamen

1 §. *Studentexamen och obligatoriska prov.* Enligt gällande 2 mom. i paragrafen är de prov som ingår i studentexamen skriftliga. Bestämmelsen ändras så att de prov som hör till studentexamen är skriftliga eller elektroniska. Med elektroniska prov avses sådana prov som avläggs med hjälp av elektronisk terminalutrustning och elektroniska metoder för informationsöverföring. Enligt bestämmelsen godkänns det således att prov avläggs genom elektroniska metoder utöver den sedvanliga skriftliga formen.

Till den del något annat inte föreskrivs i lag eller förordning ska enligt 18 b § 2 mom. i gymnasielagen (629/1998) studentexamensnämnden meddela föreskrifter om provinnehållet, provarrangemangen och provbedömningen. Hur de prov som hör till studentexamen ska ordnas i praktiken bestäms inte exakt i lagstiftningen, utan detta är beroende av de föreskrifter som meddelas av studentexamensnämnden. Inte heller det exakta sättet för ordnandet av de elektroniska proven bestäms i lagen. Till denna del kan således studentexamensnämnden meddela föreskrifter om provarrangemangen.

Bestämmelser om den elektroniska behandlingen av förvaltningsärenden finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Den lagen är en allmän lag och ska tillämpas om inte något annat föreskrivs i en speciallag. Lagen ska tillämpas både vid behandlingen av förvaltningsärenden och i tillämpliga delar vid den faktiska förvaltningsverksamheten. Anordnandet av studentexamen ingår i den faktiska förvaltningsverksamheten, men det innefattar även t.ex. förvaltningsbeslut i samband med bedömningen av provprestationer.

Enligt 9 § 1 mom. i lagen uppfyller också elektroniska dokument som sänts till en myndighet kravet på skriftlig form vidhängiggörande och behandling av ärenden.

I motiveringen till lagen om anordnande av studentexamen har man inte tagit ställning till huruvida kravet på skriftlig form omfattar också de prov som ska avläggas elektroniskt. Ur ett analogiskt perspektiv kan ett elektroniskt prov i studentexamen tolkas som ett skriftligt prov enligt lagstiftningen. Bestämmelsen om formen på proven i studentexamen innebär dock inte direkt behandling av ett förvaltningsärende, utan det faktiska sättet för anordnandet av prov. Syftet med det föreslagna tillägget till bestämmelsen är således att klargöra tolkningen av detta. I och med ändringen av bestämmelsen blir det klart att studentexamensnämnden kan bestämma att de prov som hör till studentexamen i regel ska avläggas elektroniskt.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2016.

RP 12/2016 rd

Av praktiska skäl ska ändringen gällande provprestationerna och bedömningsanteckningarna i fråga om de prov som hör till studentexamen avgränsas så att den under övergångsperioden för elektroniska studentexamen gäller endast de provsvar som har införts i elektronisk form. Under övergångsperioden är det inte ändamålsenligt att överföra provprestationer i pappersform till elektronisk form för att införa dem i registret. Från och med examenstillfället våren 2019 då hela examen avläggs elektroniskt, ska alla provprestationer, inklusive eventuella prov som i undantagsfall har avlagts i pappersform, införas i registret.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att det är viktigt med tanke på skyddet för personuppgifter att reglera åtminstone registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna och tillåtna användningsändamål, vilket inbegriper uppgifternas tillförlitlighet och bevaringstiden för uppgifterna i personregistren samt den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska dessutom vara omfattande och detaljerad (t.ex. GrUU 25/2010 rd, GrUU 27/2006 rd och GrUU 14/2002 rd). Kravet på bestämmelser i lag gäller också möjligheten att överlåta uppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 12/2002 rd).

I enlighet med kraven i grundlagen och med tanke på skyddet för personuppgifter har man i de föreslagna ändringarna beaktat grunderna för registrering, innehållet i de registrerade personuppgifterna och tillåtna användningsändamål, förvaringstiderna för uppgifterna samt den registrerades rättsskydd. Även utlämnandet av känsliga uppgifter har bedömts med tanke på de allmänna förutsättningarna för fri- och grundrättigheterna och utlämnandet begränsas noggrant i lag. På basis av detta kan det anses att bestämmelserna är ändamålsenliga med tanke på det i 10 § i grundlagen avsedda skyddet för personuppgifter. På ovan anförda grunder kan det anses att lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

**om ändring av 8 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande data-
lager och studentexamensregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret (1058/1998) 8 § 1 och 2 mom. samt
fogas till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

8 §

Källor, datainnehåll och förvaringstid

Den registeransvarige inför uppgifter om avläggandet av studentexamen i registret. Anordnaren av gymnasieutbildning ska sända de andra uppgifter som avses i denna paragraf till registret.

I studentexamensregistret införs

- 1) namn, personbeteckning, kön, modersmål och uppgifter om den genomförda utbildning som krävs för att delta i och avlägga studentexamen i fråga om dem som anmält sig till proven och deltagit i dem,
- 2) provprestationerna och bedömningsanteckningarna samt de vitsord och poängtal som examinanderna fått i olika prov,
- 3) tidpunkten när examen har avlagts eller underkänts, när prov har tagits om efter examen samt när examen har kompletterats.

9 §

Utlämnande av uppgifter

På utlämnande av uppgifter ur studentexamensregistret tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Beträffande de studentexamenstillfällena som anordnas åren 2016—2018 införs de i 8 § 2 mom. avsedda provprestationerna och bedömningsanteckningarna i studentexamensregistret endast i fråga om sådana elektroniska prov som avses i 1 § 2 mom. i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005).

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om anordnande av studentexamen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) 1 § 2 mom. som följer:

1 §

Studentexamen och obligatoriska prov

Studentexamen avläggs på finska eller svenska. Proven i studentexamen är skriftliga eller elektroniska. Muntliga uppgifter kan ingå i proven.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 25 februari 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen

1.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande data- lager och studentexamensregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och student-
examensregistret (1058/1998) 8 § 1 och 2 mom. samt
fogas till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

8 §

Källor, datainnehåll och förvaringstid

Uppgifter som behövs för att de prov som ingår i studentexamen skall kunna ordnas och uppgifter som gäller examinandernas gymnasieutbildning inhämtas till registret hos dem som ordnar gymnasieutbildning. Den registeransvarige inför uppgifter om studentamina i registret.

I studentexamensregistret införs

1) namn, personbeteckning, kön, modersmål och uppgifter om *gymnasieutbildning* i fråga om dem som anmält sig till proven och deltagit i dem,

2) de vitsord och poängtal som examinanderna fått i olika prov, *samt*

3) tidpunkten när examen har avlagts eller underkänts, när prov har tagits om efter examen samt när examen har kompletterats.

Föreslagen lydelse

8 §

Källor, datainnehåll och förvaringstid

Den registeransvarige inför uppgifter om *avläggandet av studentexamen* i registret. *Anordnaren av gymnasieutbildning ska sända de andra uppgifter som avses i denna paragraf till registret.*

I studentexamensregistret införs

1) namn, personbeteckning, kön, modersmål och uppgifter om *den genomförda utbildning som krävs för att delta i och avlägga studentexamen* i fråga om dem som anmält sig till proven och deltagit i dem,

2) *provprestationerna och bedömningsanteckningarna samt de vitsord och poängtal som examinanderna fått i olika prov,*

3) tidpunkten när examen har avlagts eller underkänts, när prov har tagits om efter examen samt när examen har kompletterats.

RP 12/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

Utlämnande av uppgifter

Utlämnande av uppgifter

På utlämnande av uppgifter ur studentexamensregistret tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Beträffande de studentexamenstillfällen som anordnas åren 2016—2018 införs de i 8 § 2 mom. avsedda provprestationerna och bedömningsanteckningarna i studentexamensregistret endast i fråga om sådana elektroniska prov som avses i 1 § 2 mom. i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005).

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om anordnande av studentexamen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) 1 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Studentexamen och obligatoriska prov

Studentexamen avläggs på finska eller svenska. Proven i studentexamen är skriftliga. Muntliga uppgifter kan ingå i proven.

Föreslagen lydelse

1 §

Studentexamen och obligatoriska prov

Studentexamen avläggs på finska eller svenska. Proven i studentexamen är skriftliga *eller elektroniska*. Muntliga uppgifter kan ingå i proven.

Denna lag träder i kraft den 20 .